

سرمایه‌داری فاجعه چگونه از ویروس کرونا سودجویی می کند

بخش اقتصاد – ویروس کرونا به عنوان یک بیماری همه‌گیر جهانی به رسمیت شناخته شد و تاکنون ۱۰ برابر بیش از شیوع سارس مردم جهان را آلوده کرده است. مدارس، دانشگاه‌ها، موزه‌ها و تئاترها در سراسر ایالات متحده در حال حاضر تعطیل هستند و به زودی ممکن است تمام شهرها به همین وضع در بیایند. کارشناسان هشدار می‌دهند که برخی از افراد که گمان می‌کنند ممکن است به ویروس کرونا مبتلا شده باشند مشغول به کار خود هستند یا به دلیل ضعف سیستم بهداشتی که کاملاً خصوصی سازی شده است به آن‌ها اجازه مرخصی نمی‌دهد. اکثر ما دقیقاً نمی‌دانیم که چه کاری باید انجام دهیم یا به

چه کسی گوش کنیم. حرف‌های دونالد ترامپ با

وصیه‌های مراکز کنترل و پیشگیری از بیماری مغایرت دارد و این پیام‌های متناقض، فرصت ما را برای کاهش آسیب‌های ناشی از ویروس واگیردار کرونا محدود کرده است. این شرایط بهترین موقعیت برای دولت‌ها و نخبگان جهانی برای اجرای برنامه‌های سیاسی مدنظرشان است؛ برنامه‌هایی که اگر مردم تا به این اندازه سردرگم و تحت تاثیر شرایط بحرانی نباشند، مخالفت‌های بزرگی با آن‌ها خواهند کرد. این زنجیره وقایع تنها منحصر به بحران ناشی از شیوع ویروس کرونا نیست. بلکه برنامه کار سیاست‌مداران و دولت‌ها در دهه‌های اخیر است که تحت عنوان "دکترین شوک" دنبال می‌شوند، اصطلاحی که توسط ناٹومی کلاین فعال سیاسی و نویسنده در کتابی به همین نام در سال ۲۰۰۷ ابداع شد.

تاریخ، زنجیره‌ای از توالی شوک‌ها – شوک جنگ‌ها، بلایای طبیعی و بحران‌های اقتصادی – و پیامدهای آن است. این پیامدها تحت عنوان "سرمایه‌داری فاجعه" شناخته می‌شود. سرمایه فاجعه یعنی "راه‌حل"‌های تعیین شده توسط نظام بازار آزاد جهت سوءاستفاده از بحران‌ها برای تشدید نابرابری های موجود است.

کلاین می‌گوید ما در حال حاضر شاهد بازی

سرمایه‌داری فاجعه در سطح ملی هستیم. در پاسخ به کرونا ویروس، ترامپ یک بسته محرک ۷۰۰ میلیارد دلاری پیشنهاد کرده است که شامل کاهش مالیات‌ها (که باعث تضعیف امنیت اجتماعی می‌شود) و کمک به صنایعی است در نتیجه شیوع بیماری تجارت خود را از دست داده‌اند. کلاین گفت: "آن‌ها خودشان هم فکر نمی‌کنند این اعمال را برای کاهش تبعات و مشکلات کرونا انجام می‌دهند؛ بلکه این ایده‌ها و برنامه‌ها از قبل هم وجود داشته‌اند و حالا این شرایط را فرصت مناسبی برای اجرای برنامه هایشان می‌بینند." ناٹومی کلاین در این گفتگو توضیح می‌دهد که چگونه "شوک ویروس کرونا" خود را به زنجیره حوادثی که وی بیش از یک دهه پیش در کتاب دکترین شوک تشریح کرده بود، متصل می‌کند.

سرمایه داری فاجعه چیست؟

روشی که من از طریق آن سرمایه‌داری بحران را تعریف می‌کنم، کاملاً واضح و روشن است: بدین شکل که بخش خصوصی با کمک این شیوه به بهره‌برداری مستقیم از بحران های کلان می‌پردازد. سودجویی از فاجعه و سودجویی از جنگ مفاهیم و اتفاقات جدیدی نیستند اما واقعاً پس از ۱۱ سپتامبر وقتی دولت بوش آغاز یک بحران امنیتی بی‌پایان را اعلام کرد این سودجویی شدیدتر شد که در همان زمان نیز آن را خصوصی‌سازی و برون‌سپاری کرد که این مقوله شامل خصوصی‌سازی در بخش امنیت داخلی نیز شد. همین اتفاق در حمله و اشغال عراق و افغانستان هم رخ داد.

دکترین شوک استراتژی سیاسی استفاده از بحران‌های کلان برای اعمال سیاست‌هایی است که به طور سیستماتیک و هدفمند نابرابری در سطح جامعه را عمیق‌تر، سرمایه‌داران را ثروتمندتر و هر کس دیگر را زیر پا له می‌کند. در لحظات بحرانی مردم می‌خواهند که در شرایط اضطراری روزمره بر روی جان به در بردن از آن بحران –هر چه که باشد– متمرکز شوند و تمایل زیادی به اعتماد بیش از حد به افراد قدرتمند دارند. ما در لحظه‌های بحران کمی نگاه خود را از مسائل دور می‌کنیم.

بخش اقتصاد– رئیس اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای از لحاظ تمهیدات ویژه و ضدعفونی کردن محیط فروشگاه‌های علاوه بر رعایت بهداشت فردی خبر داد.
امیرخسروفخریان در گفت و گو با ایرنا درخصوص پوشش سهم من در مبارزه با کرونا چیست، گفت: فروشگاه‌های عضو اتحادیه کشوری فروشگاه‌های زنجیره‌ای بعنوان عضوی از خانواده بزرگ اصناف که همواره در اصل عمل به مسئولیت اجتماعی پیشگام بوده‌اند، با تلاش در راستای حفظ بهداشت عمومی، با انجام تمهیدات ویژه مصرانه بر حفظ سلامت مصرف‌کننده تأکید می‌کنند.

وی در خصوص اینکه چه اقداماتی در زمینه پیشگیری از کرونا انجام شده است، اظهار داشت: فروشگاه‌های زنجیره‌ای عضو این اتحادیه با ضدعفونی کردن سبدهای خرید، استفاده از دستکش‌های یکبار مصرف و ژل شستشوی دست، علاوه بر کمک به جلوگیری از شیوع این ویروس خطرناک تلاش خود را بر ایجاد محیطی امن برای خرید مشتریان متمرکز کرده اند.
فخریان با اشاره به ضدعفونی کردن چند نوبت در طی روز فروشگاه های بزرگ چندمنظوره‌ای گفت: روزانه طی چند نوبت سبدهای خرید، فضای داخلی

این استراتژی سیاسی از کجا نشات می گیرد؟

استراتژی دکترین شوک واکنشی به توافق جدید دوران فرانکلین روزولت بود.
میلتون فریدمن -اقتصاددان نئولیبرال آمریکایی و مخالف سرسخت این توافق– معتقد بود که همه چیز در آمریکا تحت این توافق از بین می‌رود. این توافق پاسخی به رکود بزرگ دهه ۳۰ و دوران داست بول –دوره شدید طوفان های شن در دهه ۳۰ آمریکا و کانادا– بود و طبق آن یک دولت بسیار فعال‌تر در کشور پدید آمد که رسالت خود را حل مستقیم بحران اقتصادی از طریق ایجاد اشتغال دولتی و ارائه کمک‌های مستقیم به مردم می‌دانست. اگر شما

یک اقتصاددان سرسخت مدافع بازار آزاد هستید، می‌دانید که وقتی بازارها شکست می‌خورند به تدریج فضا برای تغییرات ترقی‌خواهانه بنیادی مهیاتر از اجرای سیاست‌های تعدیل و مقررات‌زایی در راستای منافع شرکت‌های بزرگ خواهد بود. درست در چنین موقعیتی دکترین شوک به عنوان روشی برای جلوگیری از رسیدن بحران‌ها به موقعیت‌هایی که سیاست‌های مترقی در آن ظهور می‌کنند به کار گرفته می‌شود. نخبگان سیاسی و اقتصادی به خوبی می‌دانند که لحظات بحرانی بهترین فرصت برای پیگیری لیست خواسته‌ها و آرزوهای ضد مردمی مدنظرشان است که باعث بروز شکاف بیشتر طبقاتی در این کشور و سراسر جهان می‌شود.

در حال‌حاضر ما با چندین بحران رو به رو هستیم: همه‌گیری کرونا، عدم وجود زیرساخت‌ها برای مدیریت این اپیدمی و سقوط بازار سهام. آیا می‌توانید توضیح دهید که چگونه هر یک از این مؤلفه‌ها با مدلی که در دکترین شوک ارائه می‌دهید در تناسب است؟ شوک در اینجا واقعاً خود ویروس است و به گونه ای مدیریت شده است که سردرگمی در بالاترین حد باشد و حفاظت از مردم در ضعیف‌ترین شکل صورت پذیرد. فکر نمی‌کنم که این اتفاق یک توطئه باشد، بلکه روش مدیریت ناکارآمد دولت ایالات متحده و ترامپ در برابر این بحران است. ترامپ با این مسئله نه به‌عنوان یک بحران سلامت عمومی بلکه به عنوان یک بحران ادراکی و مشکلی احتمالی بر سر راه انتخاب مجدد خودش به‌عنوان رئیس جمهور برخورد کرده است.

این بدترین سناریوی ممکن است، به ویژه هنگامی که در کنار این موارد واقعیت‌هایی مانند اینکه ایالات متحده آمریکا برنامه درمانی ملی ندارد و حمایت از کارگران در این سیستم بسیار ناچیز است هم وجود دارند. این ترکیب نیروها بیشترین میزان شوک را با خود به همراه داشته است. از این شرایط برای نجات صنایعی که در کانون بحرانی‌ترین بحران‌های جهان مثل بحران اقلیمی قرار دارند استفاده و بهره‌برداری می‌شود. آن‌ها می‌خواهند صنعت هواپیمایی، صنعت نفت و گاز، صنعت دریایی– را به هر قیمتی سرپا نگه‌دارند.

{اقتصاد}

آیا در گذشته نیز با چنین مساله‌ای رو به رو شده‌ایم؟

در کتاب دکترین شوک در مورد چگونگی بروز این اتفاق پس از طوفان کاترینا صحبت کرده‌ام. اندیشکده‌های واشنگتن مانند بنیاد هرنیج، در جلسه‌ها راه‌حل‌های خود را که لیستی از خواسته‌های" بازار آزاد" برای رویارویی با طوفان کاترینا بود، ارائه می‌دادند. ما می‌توانیم با اطمینان بگوییم که همان جلسات دقیقاً در حال حاضر اتفاق می‌افتد. در حقیقت، فردی که ریاست گروه پرونده طوفان کاترینا را بر عهده داشت، مایک پنس بود. در سال ۲۰۰۸ ، این بازی با نجات سرمایه‌های بانکی انجام شد، یعنی جایی که کشورها چک‌های سفید خود را به مقصد بانک‌ها نداشتند، که در نهایت باعث سودآوری چند تریلیون دلاری برای آن‌ها شد. اما هزینه واقعی آن از طریق سیاست‌های ریاضت اقتصادی و کاهش خدمات اجتماعی پرداخت شد. به همین دلیل آنچه در حال حاضر رخ می‌دهد مساله اصلی نیست، بلکه نحوه پرداخت هزینه‌های این اتفاقات در آینده مساله کلیدی است.

مردم برای کاهش آسیب‌های ناشی از سرمایه‌داری فاجعه در شرایط کنونی و در برابر ویروس کرونا چه اقداماتی می‌توانند انجام دهند؟ اکنون در وضعیتی بهتر یا بدتر نسبت به زمان طوفان کاترینا یا آخرین رکود جهانی قرار داریم؟ وقتی با بحران مورد آزمایش قرار می‌گیریم به عقب رانده می‌شویم و فرو می‌پاشیم یا رشد می‌کنیم، نقاط قوت و همدلی خود را می‌یابیم و متوجه می‌شویم نمی‌دانستیم که چه توانی داریم. این شوک یکی از آن آزمایش‌ها خواهد بود. دلیلی که من امیدوارم تا بتوانیم مسیر تحول و تغییر را انتخاب کنیم این است که بر خلاف سال ۲۰۰۸ ما آلترناتیو سیاسی واقعی داریم که گونه دیگری از پاسخ به بحران را پیشنهاد و یک جنبش سیاسی بزرگ‌تر که از آن پشتیبانی می‌کند. این همان چیزی است که تمام تلاش‌های پیرامون "توافق جدید سبز" درباره‌ی آن است. آماده شدن برای چنین لحظه‌ای. ما نمی‌توانیم در چنین موقعیتی روحیه خود را از دست بدهیم و باید برای به‌دست آوردن یک سیستم درمان جهانی کارآمد و همگانی، برنامه جهانی حمایت از کودکان و مرخصی درمانی با حقوق که مرادی بسیار وابسته و مرتبط به یکدیگرند، سخت‌تر از گذشته مبارزه کنیم. اگر دولت‌های ما و طبقات فرادست جهانی قصد دارند از این بحران در جهت منافع خود بهره برداری کنند، مردم برای مراقبت از یکدیگر چه کاری می‌توانند انجام دهند؟

"من از خودم و دارایی‌هایم مراقبت خواهم کرد، می‌توانیم با بهترین شرکت بیمه قرارداد داشته باشیم، اگر بیمه خوبی ندارید احتمالاً تقصیر خودتان است و این مشکل من نیست" این همان چیزی است که ذهنیت اقتصادی همه‌چیز برای موفق‌ها و برندگان به ما می‌گوید! اما آنچه که در لحظه بحران خود را نمایان می‌کند در هم‌تنیدگی ما انسان‌ها با یکدیگر است. در گره‌گاه‌ها می‌بینیم که وابستگی و ارتباط میان انسان‌ها بسیار بیشتر از آن است که سیستم اقتصادی کاملاً بی‌رحمانه ما خواهان آن باشد. ممکن است فکر کنیم اگر از مراقبت‌های بهداشتی خوبی برخوردار باشیم دیگر خطری ما را تهدید نخواهد کرد، اما اگر کسی که غذای ما را تهیه می‌کند یا غذای ما را تحویل می‌دهد یا جعبه‌های ما را بسته بندی می‌کند، مراقبت‌های بهداشتی مناسب و بضاعت انجام آزمایش را نداشته باشد -اینکه بتواند در خانه بماند را فراموش کنید چرا که کسی مرخصی استعلاجی با حقوق ندارد– هیچ یک از ما نیز در امان نخواهیم بود. اگر مراقب همدیگر نباشیم، هیچکس از ما مراقبت نمی‌کند. ما درگیر این مخصصه هستیم. روش‌های مختلف سازماندهی جامعه، هر کدام خصلت‌های متفاوتی از ما را برآیمان عیان می‌کنند. اگر در سیستمی زندگی می‌کنید که می‌دانید از مردم مراقبت نمی‌شود و منابع به شکل عادلانه در آن توزیع نمی‌شوند، آنوقت شما نیز در چنین شرایطی تحریک می‌شوید که دست به احتکار بزنید. از این امر آگاه باشید و به جای احتکار به این فکر کنید که چگونه می‌توانید از خود و خانواده‌تان مراقبت کنید. می‌توانید به فکر ایجاد محوری برای اشتراک اقلام ضروری با همسایگان خود باشید و از افراد آسیب پذیر مراقبت کنید.

چه مکان‌هایی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای ضدعفونی می شود

فروشگاه ها، دستگاه های پوز، ریل های صندوق، میلمان فروشگاه‌های و ... ضدعفونی می شوند و از طرفی برای حفظ سلامت شهروندان و کارکنان در محل ورودی تمام شعب محلول‌های مخصوص برای ضدعفونی دست تعبیه شده است. همچنین توزیع ماسک و دستکش نیز برای کارکنان و هموطنان در نظر گرفته شده است.

رئیس اتحادیه کشوری فروشگاه های زنجیره ای با بیان اینکه اه‌هموطنان میخواهیم ساعات حضور در مراکز پرجمعیت را کاهش دهند، افزود: فروشگاه‌های زنجیره‌ای سوپرمارکتی طبق مصوبات اخیر، تمامی تجهیزات داخل فروشگاه‌ها از جمله درب یخچالها، دسته ترولی ها، صندوق فروشگاه‌های و تمامی سطوحی در دسترس در طول روز و به دفعات منظم توسط همکاران خود ضدعفونی می‌کنند تا محیط امن و بهداشتی برای خرید مشتریان ایجاد شود، ضمن آنکه مشتریان به استفاده از دستکش یکبار مصرف توصیه می‌شوند.

وی با ارسال پیامک به همکاران فروشگاه‌های در خصوص آموزش های لازم در زمینه بهداشت فردی و فروشگاه‌های اشاره کرد و افزود: تیم‌های بازرسی آنان نیز با مراجعه حضوری به شعب و همچنین از طریق دوربین های مداربسته،

کرونا معادلات بازار موبایل را به هم ریخت

مواجه است و به نظر می‌رسد گوشی که در اولویت خرید مردم در شرایط بحرانی نیست، فعلا از سبد خرید خارج شده است.

در این راستا افشار فروتن -رئیس انجمن فروشندگان تلفن همراه، سیم‌کارت و لوازم جانبی– در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: در طول چند ماه اخیر روند خوبی را در بازار موبایل شاهد نبودیم. فعالان صنفی تماما در انتظار یکی دو ماه پایان سال بودند و امید این بود که طبق تجربه‌ای که حاکم بوده در پایان سال مانند سال‌های گذشته، بازار از رونق بهتر و بیشتری برخوردار باشد و ضربات و ضررهایی که فعالان صنفی داشتند جبران شود اما روزهای آخر سال منائر از شرایط حاکم بر جامعه از نظر ویروس کرونا، وضعیت خوبی نداشت. وی خاطرنشان کرد: بنابراین نه تنها در چهار پنج ماه گذشته کسب‌وکارها رونقی نداشت و مباحثی مانند افزایش نرخ بنزین و ارز که سلسله‌وار اتفاق افتاد، به‌صورت مستقیم بر بازار تاثیرگذار بود، بلکه متاسفانه در روزهای پایانی سال هم این شرایط به بازار حاکم شد و تاثیر خودش را چنان گذاشت که واحدهای صنفی هم از جهت اعلام قرنطینه و هم از این جهت که هزینه‌هایشان از درآمدشان بیشتر بود، به این نتیجه رسیدند که تعطیل کردن بازار عادلانه‌تر

چرتکه

سایه سنگین کرونا بر اقتصاد ایران

بخش اقتصاد– این روزها کشور با بحران بسیار جدی روبروست و امیدوارم با تدبیر مسئولان ذی‌ربط و همت و همراهی مردم، از این شرایط سخت با کمترین خسارت عبور کنیم.

اسماعیل افشار کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه همه بخش‌های کشور باید با الگوبرداری از پزشکان و پرستاران، با شناخت دقیق وظایف‌شان، در کنار هم برای حل این بحران که تمام زندگی مردم ایران را تحت‌الشعاع قرار داده، تلاش کنند، اظهار کرد: ماه‌ها به صورت مستقیم و غیرمستقیم درگیر کرونا و خسارت‌هایش خواهیم بود و درست است که امروز تمام توجه‌ها به عبور از دوران پیک بیماری و کنترل شیوع ویروس کرونا معطوف شده است، اما قطعا یک مدیریت جامع و همه جانبه‌نگر، باید برای تمام ابعاد این بحران راه‌حل پیش‌بینی کند تا با کمترین آسیب از این دوران گذر کنیم، چرا که اقتصاد در دوران پساکرونا با بحران‌های جدی‌تری روبرو خواهد شد. وی به بررسی شرایط بنگاه‌های اقتصادی پرداخت و گفت: بحران کرونا بعد از گذر از دوران شیوعش، آسیب‌هایش به بدنه اقتصادی را نمایان می‌کند؛ اقتصادی که بعد از خروج ایالات متحده آمریکا از برجام و تحریم‌های نفتی، با فشارهای بسیاری دست و پنجه نرم می‌کرد و حالا باید با رکود ناشی از کرونا هم مقابله کند.

این کارشناس اقتصادی افزود: اگر قرار گرفتن در لیست سیاه **FATA** و پیش‌بینی کسری بودجه ۱۳۹۹ هم مورد توجه قرار دهیم، روزهای سخت آینده قابل شبیه‌سازی است، اما با یک مدیریت جامع و اثرگذار، می‌توان سیاست‌های صحیحی را برای دوران پساکرونا اتخاذ کرد تا از تهدیدها، فرصت ساخت.

افشار در ادامه با اشاره به ضرورت توجه بیشتر به کسب و کارهای پلتفرمی و خروج از کسب وکارهای سنتی، خاطرنشان کرد: در این میان بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط که حدود ۴۰ درصد تولید ناخالص کشور را هم در اختیار دارند، در صف اول فشار اقتصادی ناشی از کرونا قرار گرفته‌اند و ممکن است حتی با ورشکستگی و تعطیلی روبرو شوند.

وی ادامه داد: البته توجه شود که بحران اقتصادی پساکرونا فقط به بنگاه‌های کوچک و متوسط ختم نمی‌شود، بلکه این بحران مانند دومینو به سطح بنگاه‌های بزرگ اقتصادی، شرکت‌های پیشرو در عرصه تجارت بین‌المللی و ساختارهای اقتصا کلان و بالا دستی نظیر نظام بانکی و مالی کشور منتقل خواهد شد.

این مدیر صنعتی، گفت: همه این شرایط، اتخاذ سیاست‌های حمایتی از سوی دستگاه‌های حاکمیتی را ضروری می‌کند تا با تدوین بسته‌های قانونی و مالی، از زمین‌گیر شدن بنگاه‌های اقتصادی جلوگیری شود، این بسته حمایتی باید در شورای هماهنگی اقتصادی سران سه قوه به تصویب برسد تا تمام دستگاه‌ها با سرعت، عملیاتی کنند.

افشار توجه به تحقق درآمدهای بودجه ۱۳۹۹ را یکی دیگر از موضوعات مهمی دانست که باید برای آن تدبیر شود و تصریح کرد: بودجه ۱۳۹۹ از این جهت مهم است که از یک سو کمترین وابستگی به نفت را نسبت به سال‌های قبل دارد و از سوی دیگر برای تحقق بودجه‌ای، نگاه ویژه‌ای به درآمدهای مالیاتی شده و اینجاست که با توجه به رکود قابل پیش‌بینی برای اقتصاد کشور در سال ۱۳۹۹، سیاست‌های جایگزین و عملیاتی با کمترین اثر تورمی باید تدوین شده و چه بسا باید اصلاح بودجه‌ای در دستور کار دولت و مجلس قرار گیرد.

این کارشناس اقتصادی در ادامه به معضل زیان شرکت‌های دولتی و ضرورت اصلاح این ساختار به خصوص در شرایط خاص اقتصادی پرداخت و گفت: طبق آمار رسمی به طور نمونه در سال ۱۳۹۶ در حالی که پیش‌بینی شده بود تنها ۱۰ شرکت زیان‌ده با ۴۵۰۰ میلیارد تومان زیان وجود داشته باشد، اما در عمل به ۹۶ شرکت زیان‌ده با ۵۰ هزار میلیارد تومان زیان بر دوش اقتصاد ایران رسیدیم.

افشار با بیان اینکه پیش‌بینی شده در سال ۱۳۹۹ شاهد ۱۰۶ شرکت دولتی زیان‌ده باشیم، اظهار کرد: در عین حال دیوان محاسبات پیش بینی کرده از مجموع ۳۸۱ شرکت، بیش از ۲۰۰ شرکت دولتی زیان‌ده باشند و این ارقام تا قبل از بحران کرونا بوده و قطعا شاهد شرایط حادتری خواهیم بود، بنابراین با توجه به شرایط اقتصادی کشور و به خصوص حمله کرونا به اقتصاد، جراحی بزرگ در ساختار مدیریتی شرکت‌های دولتی، بیش از گذشته ضرورت می‌یابد و چه بسا این شرایط، بتواند زمینه را برای یک تصمیم‌گیری جسورانه بر مبنای کار کارشناسی همه‌جانبه، به منظور عبور از این بیخ تاریخی فراهم کند.

وی در ادامه با اشاره به بحران اقتصادی ناشی از کرونا در دنیا نیز، تصریح کرد: کرونا اقتصاد جهان را هم با بحران روبرو کرده، به نحوی که پیش‌بینی می‌شود رشد اقتصادی جهان هم از ۳ به ۲.۵ درصد کاهش پیدا کند؛ در واقع این همان مقداری است که صندوق بین‌المللی پول آن را مساوی با رکود جهانی پیش‌بینی کرده است.